

Leto IX. (Vol. IX.)

NOVEMBER 3. 1917.

ŠTEV. (No. 21.)

"Ave Maria" izhaja vsako prvo in tretjo soboto v mesecu s prilogo "Slovenska Žena".

Rojaki in prijatelji!

Z januarjevo številko stopi naš list, "Ave Maria", v deseto leto svojega obstanka. — Kratka je ta doba, vendar pomeja veliko za naš list in njegovo delovanje še več pa za cel slovenski narod v Ameriki.

Ali ne zasluži toraj ta dogodek, da ga primerno proslavimo? — Da! In ga tudi bomo.

Kar se nas tiče, proslavili bomo s slavnostno izdajo lista, katero bomo skušali okrasiti in urediti, kakor še nobena naša izdaja do sedaj ni bila.

Kaj pa vi, naročniki in naši prijatelji?

Ko je obhajal svojo desetletnico Marijin list ogrskih Slovencev, priredili so ogrski slovenski duhovniki velike slavnosti cerkvene in posvetne za celi teden.

Mi tega ne pričakujemo.

Vendar eno priznanje si pa za to priliko želimo, namreč — 5.000 (reči in piši: PET TISOČ.) Sedaj jih imamo nekaj nad štiri tisoč. Toraj še nekako osem sto novih naročnikov — pa smo tam. Ali je to preveč?

Krasen dar bi to bil za naš list, ker nam gre pri našem listu samo za moralen vspех t. j. da ima list vspех, da se razširja vedno dalje in dalje, da se število naših prijateljev širi vedno bolj in bolj. — Ali preveč zahtevamo?

Nikakor ne! Naše nesebično, požrtvovalno in odločno delo za narod teh deset let zasluži to priznanje.

Zatoraj, č. gg. slovenski duhovniki, dragi rojak in naročnik, kaj bodeš storil za list "Ave Maria" za njegovo desetletnico? Dajmo, storimo nekaj! — Zato razpisujemo

TEDEN OD 1. DO 9. DECEMBRA.

kot teden lista "Ave Maria", kot teden, ko bomo skušali **VSAK** v s a j e n e g a n o v e g a celoletnega naročnika pridobiti listu "Ave Maria".

Da bode lažja agitacija, dovoljujemo za naročnino, opdoslano od 1. do 9. decembra, naj bode to nova naročnina ali ponovljenje

ZNIŽANO CENO \$1.25.

Prijatelji, na delo! Vsi poprimimo! Gre se za dobro stvar! Gre se za čast Matere Marije! Gre se za blaoslov našega naroda!! Gre se za tvoj blagor.

Z Bogom in Marijo za narod!

"AVE MARIA".

EUKRATIDA.

K. o. f. m.

(Dalje.)

ISATELJ povesti ima težko stališče. Njegovo pero ima namreč samo eno ostrino in zato mora objednem slediti s svojim opisovanjem več dogodkov, ki skupaj tvorijo jedno povest.

Pisatelj Eukratide je drage čitatelje vodil v zadnjem poglavju za dogodki, ki so se vršili neposredno skupaj z Lupercijem in Konstantinom in ki so imeli pozneje tolik in tako dalekosežen vpliv na vse dogodke sv. katoliške cerkve. Tako neznatni so sicer, vendar po tolikega pomena!

Vsakdo more pomagati dobri stvari do zmage, kdor le hoče. In večkrat čujemo, kako se katol. mož izgovarja, ker noče ničesar storiti za dobro stvar in pravi: "Kaj pa morem, jaz, prosti delavec?!" Delaj, poskusi, agitiraj, porabi vsako priliko v to, da položiš dobro besedo za dobro stvar, pa boš videl! To jasno kaže delovanje Lupercija in Konstantina, še bolj pa mladeniča, dijakona Pavla, katerega sta Konstantin in Lupercij srečala pri škofu Dijoniziju.

Pisatelj je tako moral opustiti opisovanje dogodkov druge osebe, ki je rešila delovanje teh dveh mladeničev s tem, da jima je rešila življenje. In to je bil mladenič, dijakon Pavel.

Dijakon Pavel ni bil Grk. Rojen je bil v Rimu. V zgodnji mladosti je pa prišel sem, kjer je njegov oče imel malo trgovino. Deček Pavel se je seznamil pri neki priliki s škofom Dijonizom, kateremu se je bistroumni deček jako priljubil. Postala sta prijatelja in predno je deček prav vedel, bil je — kristjan. Častitljiv starček, njegovo plemenito srce, njegova navdušena beseda je imela globok vpliv na bistriga mladeniča. Vzljubil ga je kot svojega očeta. Po smrti svojih starišev se je za stalno preselil k škofu, kjer ga je škof posvetil v službo Dijakona svoje cerkvene občine.

Bistroumni Pavel je bil pa ljubljenec tudi celega mesta. Povsod so ga radi imeli. Njegov vedno veseli obraz, vedno prijazna beseda mu je pridobila vsakega za prijatelja, s komur je enkrat prišel v dotiko.

Tako je silno veliko lahko storil za razširjanje sv. vere.

Tako je imel veliko prijateljev tudi na samem dvoru. Občeval je prijateljsko z najvišimi osebami cesarskega dvora.

Med svojimi prijatelji v mestu je imel pa tudi gostilničarja, pri katerem so stanovali morilci, ki so prišli umoriti Lupercija. Kmalu po njih prihodu je opozoril gostilničar Pavla na te skrivnostne tri tujce.

"Morda so kristjani", mu je namignil.

Pavel jih je večkrat opazoval skrivaj in kmalu se mu je vzbudil sum, da ti možje niso kristjani, nasprotno, da morajo imeti posebne slabe namene. Zasedoval jih je in res je slišal njih pogovor o namerovanem umoru Lupercija prav isti večer, ko so imeli umor izpeljati.

Sledil jim je ven iz gostilne in videl, kje so se postavili na stražo.

Ko si je to dobro ogledal, hitel je mimo njih proti dvoru, da bi svaril mladeniča in ju opozoril na nevarnost.

"Morda se motiš, Pavel", rekel je šaljivo Lupercij, ki ni mogel vrjeti, da bi mu kdo sledil tu sem.

"Lupercij, videl in čul sem in veruj da je res. Na vsakem vogalu okrog hiše te čaka eden, tako da jim ne uideš".

"Otroka, nikar se ne izpostavlajte nevarnosti. Ostanita tukaj."

"Kaj naj naredimo? Jaz se jih ne bojim! Za vsakega en mahljej, pa bosta imela za celo večnost dovolj", meni Konstantin.

"Ne umora!", prosi sveti starček. To bi vzbudilo sum in tudi mržnjo. Izognimo se prav kar vsakemu razburjanju. Ostanite tukaj".

Udala sta se in morilci so zastoj čakali celo noč.

Sklenili so, da bode Lupercij takoj odpotoval najprej v Rim, potem pa v Galijo, kjer je bil oče Konstantinov vrhovni poveljnik cele vojske in se boril z Britanci. Tja je sklenil iti skozi Luzitanijo,

kamor ga je gnala ljubezen do Marcele in Oteomera.

Takoj drugi dan sta se ločila dobra prijatelja s solzami v očeh. Obljubila sta si še prijateljstvo in prijateljsko pomoč do smrti. Obljubila sta, da bosta napela vse moči, da priborita križu, krščanskemu nauku konečno zmago v celi rimski državi.

Škof ga je še blagoslovil in odšel je proti morskemu obrežju na ladijo.

"Oče, pusti me iti z Lupercijem", prosi Pavel.

"Kaj ti je pa padlo v glavo?" začudi se škof.

"Oče, mladenič se mi je priljubil. Blag mož je to. Vendar pomisli, ni še kristjan. Morda se še premisli. Ne vemo, v kakšne razmere pride. Naj grem z njim".

"Ali te pa hoče?"

"Prepričan sem, da se bode tega zveselil".

"Dobro! Ako hočeš, pojdi hitro za njim in vprašaj ga!"

Kdo bi mogel Luperciju narediti večjega veselja, kakor ga je Pavel, ko mu je povedal pri ladiji svojo željo.

"Pavel, prosim te, pojdi! Da, pojdi z njim", prosil je Konstantin.

Tako sta odpotovala oba mladeniča proti Rimu najprej.

V Rimu se Lupercij ni dolgo mudil. V Rimu je poganstvo posebno divjalo proti krščanstvu. Sicer so stali poganski templji prazni, vendar poganizem je bil v zadnjih izdihljajih in se je krčevito zvijal in se skušal ohraniti. Luperciju se tu ni dopadlo. Obiskal je nekatere svojih starih znancev in prijateljev in odjadrala sta s prvo ladijo dalje na Špansko in od tu v Luzitanijo.

Na celi poti Pavel ni miroval. Bil je apostol vse skozi. Že na potu iz Grške v Italijo je skoro vse mornarje pridobil za krščanstvo. Več jih je celo krstil. Enako je deloval tudi na ladiji iz Rima na Špansko in od tu v Luzitanijo.

(Dalje prih.)

Križ pod lipami.

F. V. P.

(Dalje).

Pokleknili so vsi, še celo najmlajši, Tonček je sklepal svoje nedolžne ročice in posnemal mater ki je molila:

"Oče naš kateri si v nebesih, posvečeno bodi Tvoje ime, pridi k nam Tvoje kraljestvo in odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom — ne zapusti nas sirot, o Jezus, usliši prošnjo trpeče žene in matere in vrni nam očeta. Vendar, kakor si tudi ti o Jezus rekel v svojih smrtnih bolečinah: Oče, vzemi ta kelih, ako je mogoče, tako te tudi jaz prosim: tvoja sveta volja naj se zgodi, zdaj in vekomaj — Amen. Obljubim ti o Jezus, da na tem mestu dam postaviti, če mi bo to mogoče, nov križ v tvojo čast ki naj bo v spomin tvojega neskončnega usmiljenja".

Na to se je Ivanka poslovila in vrnila nazaj — mati z otroci pa proti Bistrici.

Mračilo se je že, ko je potrkala Ulčnikovka na vrata Terezine hiše. Zelo se ta je začudila, da je prišla ob tem nenavadnem času in še z obema otrokoma. "Kaj se je vendar pripetilo!", si je mislila, ker do nje še ni prišla novica, da so Ulčnika odvedli v ječo zaradi požiga. Solze so stopile dobri ženi v oči, ko ji je Katarina pripovedovala nesrečo, ki jo je tako silno zadela.

"Prav si storila, da si prišla k meni", jo je tolažila. "pri nas si lahko, kakor dolgo hočeš. Imeli bomo vsi dovolj jesti in tudi dela. Bog bo pa tudi preskrbel, da pride slednjič Petrova nedolžnost na dan, ker prepričana sem, da on ni tega naredil."

Tereza je postregla, kakor je najboljša mogla Katarini in otrokom, da slednja kar ni mogla najti besed, da bi se za njeno usmiljenje in dobroto dovolj zahvalila.

Dolgo v noč ste se še pogovarjale in Tereza je znala tako lepo tolažiti, da se je Katarina pomirila in z zaupanjem na božjo pomoč je prav dobro spala prvič pod tujo streho.

Drugi dan se je že razvedelo po Bistrici, da ima Tereza goste. Zvedeli so tudi Katarinini sorodniki, kateri so kar besneli jeze, da se jim je ta ničvrednica, tako so jo imenovali, naselila prav pred nosom. Sramovali so se njene nesreče, toda namesto da bi se je kedo usmilil, so ji še privoščili, češ, zakaj nas ni prej ubogala.

Teden dni za temi dogodki je bil zaslisan Peter Ulčnik pred okrožnim sodiščem. Priče, nočni čuvaj Matija in Kolar sta prisegla, da sta ga videla bežati iz Figelnovega hleva, na kar je takoj začelo goreti. Nobena prošnja, nobeno zatrdilo da je nedolžen, ni pomagalo Petru. Nihče ni mogel izpričati, da bi ga kje drugje videl ob tem času, ko je začelo goreti. Obsojen je bil na dve leti težke ječe.

"Po krivem si prisegel, Kolar, po krivem ti Matija! Toda božja kazen vama ne izostane!", je z neizmerno bolestjo vskliknil Peter med vrati sodne dvorane, skozi katere so ga odvedli nazaj v ječo.

Pozno v noč sta se vračala iz mesta domov Kolar in Matija. Poznalo se jima je, da sta še bila nekje drugje, kakor samo na sodišču. Precej vinjena in nestalnih korakov sta prišla do križa pod lipami, kjer sta se ustavila.

"Matija sedaj si pa ti ravnotako zavezan molčati, kakor jaz, hahaha", se je kro-

hotel Kolar, "če me izdaš, te zapro zaradi krive prisege še za več časa, kakor pa je dobil Ulčnik".

"Mislite, da bi vas ne, Kolar?", je odgovoril Matija, katerem ta pogovor nič kaj ni bil všeč, samo premalo ste mi dali za to, da nisem vas prijel oni večer, ko ste podpalili Figelnove hleve, dva stotaka sta premalo! Pet sto bi ne bilo preveč, že zato ne, ker sem še po krivem moral priseči. Prebito, ko bi to prej vedel, bi ne obdolžil Ulčnika tudi za tisoč godinarjev ne!"

"Molči, vrag, da te kdo ne sliši, če ti je življenje drago!" je siknil Kolar, "dovolj imaš dva stotaka za to malenkost. Sicer pa ne rečem, da bi ti ne dal še kak drobiž za pijačo, samo previden bodi".

Ob znamenju se je nekaj zganilo. Čulo se je kakor globok vzdih. Prestrašila sta se pozna potnika in po hitrih korakov odkurila v dolino.

Izza križa je stopila temna postava in se ustavila na mestu, kjer sta stala prej Kolar in Matija.

"Moj Bog, kaj sem slišal! Moj oče — požigalec in krivoprisežnik!" je polglasno vskliknil Andrej, ki je stal prej skrit za križem in je ves pogovor slišal.

Popoldne tistega dne je Andrej popravljaval zatvornice pri mlinu, ko je prišla mimo Ivanka, ki mu je povedala, da gre k materi v Bistrico poizvedet, kako se je izteklo glede očeta pri sodišču.

"Pridem ti nasproti, da te ne bo strah same domov iti, če ne boš tam prenočila", ji je rekel.

"Pridi, ker se bom lahko dalje zamudila pri ubogi materi, če bom vedela, da me bodeš čakal, ker same bi me bilo res strah pozno domov iti čez gozd", je odvrnila deklica in se poslovila. Andrej je šel zvečer nasproti Ivanki, kakor je bil obljubil in pod lipami je slučajno srečal očeta in Matija, ker pa ni hotel, da bi ga oče videl ob tem času na tem kraju, se je skrtil za križ in tako je bil nehote priča njunega pogovora. Brez vsake moči je sedel v travo in se prijel

za glavo. Ni vedel, kaj naj sedaj stori? Ali naj gre na sodišče in ovadi lastnega očeta? Ali naj pusti, da trpi po nedolžnem v ječi mož poštenjak, ki je oče njegove izvoljenke, katero tako ljubi iz dna svojega poštenega srca. Grozno razpotje! Lastnega očeta izdati, žrtvovati čast domače hiše — ali bo potem še zamogel imeti kako upanje, da bi kdaj postala Ivanka njegova žena? Ali ga ne bo zapodila, kot sina človeka, ki je povzročil njenemu očetu in družini toliko gorja toliko sramote? Ulčnik je po krivici zaprt, v pomanjkanju se nahaja njegova žena in otroci in to vsled hudobije njeovega lastnega očeta!

"Dolžan sem popraviti krivico, toda moj Bog, daj mi moč in pokaži mi pot, kako naj jo popravim".

Ihtel je kakor otrok, debele solze so mu tekale po licih, katere je zakrival z rokami. Ni opazil, da je prišla tik do njega Ivanka in se vstavila pred njim.

"Andrej, kaj se ti je zgodilo?", je nagovorila in ga prišla za roko, katera je bila rosna od solz. "zakaj jokaš?"

Kakor iz snu se je vzkramil Andrej in vstal. Bilo mu je na misli, da bi vse takoj razkril Ivanki, kar je slišal nocoj, toda zbal se je in se samo trpko nasmehljajal.

"Vse ti bom povedal, toda nocoj še ni čas zato, ne vprašuj več, ker nocoj ne morem povedati, toda povedal ti bom, ker ti moram če tudi me boš potem zaničevala in me obsojala".

"Moj Bog, nekaj hudega se ti je moralo pripetiti, ker nisem te še videla jokati, ali sta se sporekla z očetom?"

"To bi bila malenkost, vse nekaj hujšega, strašnega, toda ne vprašaj me več za to, ker ti ne morem . . ."

"Ne bom te vpraševala več, če prav se mi srce trga žalosti, rada bi te tolažila, toda molčala bom, dokler mi sam ne boš povedal.

Sedaj pa pojdiva domov, pozno je že in gospodinja bo v skrbeh, kje sem ostala tako dolgo.

(Dalje prih.)

Socijalna revolucija.

K.

Nauki socijalizma so strup za človeško družbo in imajo v sebi razdiralno moč. Kakor strup potrga življenske celice človeškega telesa, pokvari kri, in zavira tako delovanje raznih organov in povzroča razpad celega organizma — smrt.

Prav enaki učinek bodo povzročili tudi na telesu človeškega rodu nauki socijalizma. Ti nauki so sami na sebi strup, imajo v sebi lastnosti strupa, t. j. so nauki, ki imajo lastnost razdirjanja, kakor bomo še jasno pokazali.

In ti naši "rdeči padarji" v veliki večini to dobro vedo in to tudi hočejo, in s svojo rdečkarijo nameravajo.

Resnejši izmed njih nameravajo to z dobrim namenom. Ravnaajo se po pravilu, katerega podtikajo Jezuitom in katoličanom sploh: namen posvečuje sredstva. Oni vedo da bode hudo, zlo, kar bodo njih nauki povzročili na svetu, ako kdaj pridejo do veljave. Vedo, da bode tem naukom sledila revolucija, t. j. prelivanje krvi, splošne svetovne homatičje, anarhija, strašni čas, ko ne bode veljal noben zakon več, ko ne bode nobene oblasti več, ko se bode stavba sedanje organizacije človeškega rodu popolnoma porušila, ko bode padlo družinsko življenje, sedanji pojem ljubezni do bližnjega in bodo nastale strašne zmešnjave. Vse to ti voditelji vedo in svoje privržence na ta strašni čas že pripravljajo. Toda resnejši rdečkarji to vzamejo samo kot zlo sredstvo v doseg dobrega namena — re-

organizacija človeške družbe po njih naukih in načelih.

Da se bode toraj moglo vse to doseči, treba podreti, porušiti, uničiti vse, kar obstoji.

Kdor hoče postaviti na mestu, kjer stoji stara hiša, novo, mora najprej staro podreti. Tako mislijo in hočejo tudi socijalisti.

To strašno revolucijo, to prehodno stanje si bomo skušali pri drugi priliki ogledati v luči zgodovine in logičnega, doslednjega sklepanja.

Toraj nauki socijalizma imajo najprej razdiralen namen, imajo namen človeštvo zastrupiti, so toraj za človeško družbo to, kar je strup za človeško telo.

Toda, bolnik bi nikdar ne vzel zdravila, ako bi zdravnik povedal, da je to strup. Strup treba zaviti v sladke "kuglice", ali "prašek", ali v "Celske Kaplice".

Tako premeteno je zavil tudi "rdeči padar" socijalizem svoj strup. Razdreti hoče človeško družbo! Strašno katastrofo, polom celega ustava človeštva hoče. Toda to se ne sme svetu povedati! Strup se mora skriti. In tako so ga zavili v prijetne fraze o nekaki popolni enakosti med nami, o odpravi uboštva in revščine, zlasti pa, kar sedaj najbolj vleče: fraze in obljube za zboljšanje razmer delavskega stanu. Cel svet je danes razdeljen v razred delavcev in razred delodajalcev, kapitalistov. Povedali smo, da so res nastale na svetu razme-

re, ki nujno zahtevajo rešitve in ureditve. In te razmere so toraj socijalisti porabili, da so vanje zavili svoj strup. Na te "purfelce" so pa napisali še z velikimi rdečimi črkami in z okrašenim okvirjem "Delavska stranka" — in tu imate "kapljice Sv. Ignoramus-a", ki pomagajo za vse bolezni, ki bodo ogrele, če koga zebe, in ohladile, če ima kdo vročino ki so dobre za bolne lase, oči, nos, zobe, glavo že-

lodec, prsa, jetiko, debelost, roke, noge, nohte, skratka za vse! — Samo socijalizem sprejmite, pa bo vse dobro: ne bode več revščine, ne pomanjkanja, ne bolezni, ne vojske, ne prepirov, ne bode treba ne zdravnikov, ne duhovnikov, ne policajev, ne vojakov, nihče ne bode delavec, kmet, podložen, vsi bomo milijonarji, vsi bogataši, vsi gospodje, vsi srečni.

(Dalje prih.)

ŠVIGA -- ŠVAGARIJA.

Katoličan, ki hoče biti dober katoličan, pa podpira in naroča slabe liste, je največji breznačajnej in šviga — švagar na svetu.

Poglejmo!

Kot katoličan, na eni strani, ti veruješ v Boga, katerega tudi moliš, mu skušaš služiti, ga imenuješ svojega Očeta, na drugi strani pa podpiraš protikatoliški list, ki taji Boga.

Kot katoličan praviš, da si ud katoliške cerkve, da podpiraš in spoznavaš katoliško vero, da ti je vera vse, podlaga življenja. Toda objednem pa podpiraš list, ki je poln smrtnega sovraštva do katoliške cerkve, ki si je postavil za glavno svojo nalogo uničiti to sveto cerkev, ki jo sramoti in blati kolikor more, ki blati in smeši vse, ki so njeni udje.

Kot katoličan hodiš v cerkev, k službam božjim, k pridigam. Na drugi strani pa objednem naročaš in podpiraš list, ki se norčuje iz vseh, ki hodijo v cerkev, jih zato smeši in žali, sramoti in zmerja, ki imenuje cerkev kraj, kjer se zbirajo "telički" in "kozlički".

Kot katoličan hodiš k sveti maši, sprejemaš svete zakramente. Objednem pa naročaš slab list, ki vse to zaničuje, katere mu je vse to komedija, "farski buzines", sv. maša "hokus — pokus".

Kot katoličan pomagaš vzdrževati svojega duhovnika, cerkev, katoliško šolo, objednem pa podpiraš list, ki sovraži vse

to, ki dela na vse kripilje, da se podero ta poslopja, ki skušaš na vso moč, da bi preprečil njih zidanje, katerega cilj je, da se ta poslopja katoličanom pokradejo in prodajo na javni dražbi.

Tebi je vera najdražja svetinja, katero imaš od svojih starišev, od svojega Boga, ti je najdražji dar milosti božje; naročaš pa objednem list, ki je najzagriznejši sovražnik in uničevatelj vsega tega.

Povej mi, brat, ali misliš, da je tako ravnanje lepo? možato? — Ne! Sramotno je! Nevredno je katoliškega moža! Grdo je!

Kdor naroča in podpira take liste, ali ne pljuje v lastno skledo? Ali ne plačuje lastnega zasramovanja? Ali ne kupuje sovragu orožje proti samemu sebi? Ali ne vliva strupa v lastno žlico? Ali ne bije samega sebe po licu?

Da, samo ena besedica je, katere je vreden tak katoličan in ta je — fuj!

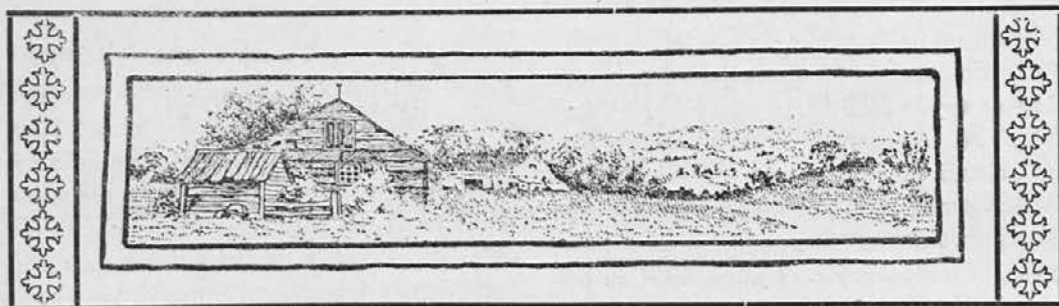
"Ko bi bil vroč ali mrzel! Ker si pa pa mlačen, ker si nič, te bom pa izpljunil iz svojih ust!"

Mlačna voda se nam gabi, nam vzdigne želodec.

Enako tak nezavednež!

Da, ostudno izdajalstvo je biti tak nezaveden katoličan, ki drži z Bogom in hudičem, ki pomaga Bogu in hudiču, je hivanec, je goljuf in ostudni slepar!

Ali si ti, tak?

Iz Slovenskih Naselbin.

Canonsburg, Pa. — Prvič pišem slovensko sam brez pomoči matere ali očeta. — Tukaj še dosti dobro delamo, samo drago je vse. — Izgubili smo ljubljene soprota Franka Recelj. Bil je predsednik našega društva Sv. Jeronima št. 153, K. S. K. J. Dne 28. septembra ga je ubilo v rudniku. Bil je najbolj delaven član našega društva. Bil je tudi mož katoliškega prepričanja in katol. življenja in smo ga vsi radi imeli.

Pogreb je bil jako lep, z godbo na čelu. — Jaz bi jako rad videl, da bi, g. urednik tudi k nam prišli imet sveti misijon, v cerkvi Sv. Patrika, kjer imamo sedaj tudi mi Slovenci svojo pravico, od kar so se Poljaki ločili od te cerkve. Kako bi bilo to dobro za naše ljudi, da bi slišali zopet kaj dobrega, ko mor-da niso bili pri misijonu, od kar so pustili staro domovino. — Tukaj smo uredili naše cerkveno občino in za cerkvene kolektorje so bili izvoljeni sledeči rojaki: Anton Bevc st., Frank Verhovec in Mike Smrtnik. 86 rojakov je pristopilo k župniji, kar je jako veselo.

Anton Bevc, ml., Box 218.

Bridgeville, Pa. — Neumorno delavni gospod, Rev. Albin Moder prav kar prenavlja svojo cerkev sv. Barbare. Cerkev bode dobila nova okna in nov križev pot, prebarvana bode, presbiterij bode spremenjen popolnoma, tako da bode do-

bila popolnoma drugačno lice. Bog blagoslovi požrtvovalno delo blagega gospoda.

Sv. Barbare — ni več! Namreč društva Sv. Barbare. — Članstvo je odločilo z 2177 proti 394 glasov, da se združi ta organizacija z Slovensko Delavsko Podporno Zvezo v Connemaugh. — Nismo zoper to, da bi se jednote združevale, nasprotno smo zato, da moramo delovati na to, da še ta proces združenja vrši še dalje in izpelja celotno. Nam ni potreba več kakor samo dve podporni organizaciji: katoliško za katoliške Slovence in brezbarveno za te, kateri ne morejo ali nočejo v katoliško jednoto. Zastonj je: dva tabora morata biti na svetu. Kdor hoče iti z Bogom ne more s hudičem, kdor hoče s hudičem ne more z Bogom. —

Vendar nas pa srce boli za ubogo Sv. Barbaro. Revica je bila črna in toraj ni spadala v rdečo barvo. Vendar, možje, ki so od začetka odločevali smer tej organizaciji in poklicani faktorji niso storili svoje dolžnosti, se niso zavedali razmer in potreb časa, cincali so na dve strani, hoteli so biti dobri s hudičem in Bogom, niso stali odločni na enem načelu, na enem prepričanju in — danes izgubili so Sv. Barbaro. Razdiralni duhovi so dosegli svoj namen. — Vsi možje pa, ki ste krivci tega, vidite sedaj, kam privede "možatost!" — Nasprotno katol. zavedni možje, mi se pa iz tega lahko ve-

liko naučimo za svoje prihodnje delovanje. Če nas vse to še ne zmodri — potem ni več pomoči za nas. — Sedaj pride na vrsto druga "katol." jednota, ki je tudi katoliška samo po imenu in po večini članstva, ne pa po svoji ustavi — J. S. K. Jednota. — Napovedujejo, da pri sedaj ta prva na vrsto. Članstvo, na noge! Katoliško zavedni možje, vedite, da se manjšim in revnejšim organizacijam skomina po vaših dolarčekih. Zato lahko naprej veste, da bodo vse poskusili, da se družijo s kako nekat. jednoto. Čas je, da se začnete gibati. — Ako bi se res pri vaši Jednoti začelo delovati za združenje, kar se je pravzaprav že začelo, tedaj imate samo eno pot — v K. S. K. J.

Rev. Francišek Jager, naš ameriški rojak, je bil sprejet v avdijenci pri sv. očetu dne 24. septembra. — Father Jager je član Amerikanskega rdečega križa za Srbijo, Father Jager bo šel na balkansko bojno polje, kjer je že veliko hrvaških in slovenskih rojakov pripravljenih, da bodo nadaljevali boj za osvoboditev Jugoslavije. Father Jager je bil profesor čebeloreje na minnesotskem vseučilišču. Našemu rojaku na balkanskem bojišču želimo obilo božjega blagoslova in da bi se srečno in zdrav vrnil med nas.

V Bridgeville, Pa. bode slovesen sprejem v materino društvo dne 9. decembra, in sicer bodo imele društvenice sv. spoved v nedeljo zjutraj od pol osmih do pol devetih. Skupno sv. obhajilo bode med sv. mašo ob pol devetih. Slovesen sprejem bo popoldne ob 3. Slovenskemater pridružite se temu lepemu društvu. Nad milijon katol. mater je že v tem društvu. Ali bodeš ti sama ostala zunaj? — Ne! Mater, skupaj za skupne cilje!

V Bridgeville, Pa. se je do sedaj priglasilo 20 mož za sprejem v možko društvo Najsvetejšega Imena. — Kakor hitro bode mogoče, se bode uredilo za slovesen sprejem. Le naprej!

Rear Admiral, vrhovni poveljnik cele

ameriške mornarice, Benson, ki je tudi podpredsednik lige katoliških mož, ki ima namen vsako leto katoliške može zbrati kje v kakem kraju za celotedenjske duhovne vaje (Laymen's League for Retreats), je te dni opravil svoje letne duhovne vaje v Overtrook Seminary v Philadelphiji skupaj z več sto prominentnih katoliških mož Pennsylvanije. "V boj gremo. Človek ne ve, kaj ga čaka. Bolje je, da uredimo svoje račune z Bogom", je rekel odlični mož.

Admiral Benson je konvertit, t. j. pred par leti se je spreobrnil h katoliški veri in je odločen in navdušen katolik. "Celo velikansko ameriško mornarico imam pod seboj, pa se ne bojim", je rekel, "Bog bode z menoj! in jaz bom z Bogom, ki je bil do sedaj tako dober do mene".

Tako govori in ravna veliki mož, kakor je Admiral Benson. Naši rdeči sleparji in pijanski rdečkarji, pa v svoji nevednosti kriče, da je vera humbug.

Neki slovenski duhovnik, ki ima veliko in žalostnih skušenj med svojimi rojaki piše dobesedno: "Kadar so imeli polne žepe in zdravje in srečo, tedaj sem jim bil v zasmeh in posmeh. Bil sem jim samo "prokleti far". Če sem jih obiskal, so se mi posmehovali in norca brili iz mene. Le kadar je koga zadela nesreča ko je kdo potreboval moje pomoči in moje postrežbe, tedaj me je poznal, tedaj sem mu bil "častiti gospod". Bil je sladek in prijazen in ponižen kot ruski žid. Kakor hitro je pa prišel zopet iz nesreče, me pa zopet ni več poznal, sem mu pa zopet postal iz "častitega gospoda" — "prokleti far". — Taka je medica duhovske službe med ameriški Slovenci. Kateri slovenski duhovnik ne pritrdi tem besedam? — In nasledki tega . . . ? Kdo jih vidi! — Zato pa je med nami tako! Vsakdo mora imeti svojega vodnika na poti življenja. Kdor noče slediti Bogu, mora slediti hudiču. Toda enemu izmed teh dveh mora. — Rojak, komu slediš ti?

Joliet, Ill. — "Jaz se nikakor ne strinjam s člankom v Vaši 18. številki pod naslovom "Z Bogom in Marijo za narod!" — Zakaj ne molčite, kakor molči naš list Amerikanski Slovenec? Ako se ne strinjate z njimi, zakaj raje ne molčite? Zakaj podirate, kar oni sezidajo? . . ." M. L.

Na to je prav lahek odgovor.

"Slovensko republikansko Združenje je začelo velevažno narodno podjetje, ki se tika srca vsakega Slovenca po celi Ameriki. Svoboda našega naroda v starem kraju je — mislimo — zadeva nas vseh. Tu gre za strogo narodno zadevo, za katero smo pa dolžni delati vsi, prav vsi, brez razločka. V takem važnem času moramo pozabiti na vsa nasprotstva, na vse, kar nas loči, in prijeti moramo za skupno delo. Zato smo prepričanja, da smo imeli tudi mi pravico povedati svoje misli.

2. Pravite, zakaj ne molčimo raje? — Zato ne, ker ne smemo molčati. Slovenski narod je naš toliko, kolikor je katerega onih mož, ki so sedaj v odboru. Zato pa mislimo, da je stvar, tolike važnosti, tako mila našem srcu, nujno zahteva, da ne molčimo, temveč povemo svoje misli. Zlasti smo to dolžni, ker so nas pozvali, imenoma povabili v svoj krog.

Ako je toraj stvar dobra je naša dolžnost, da povemo, da je dobra, da ji pritrđimo in potem smo dolžni ji pomagati, jo podpirati. Ako pa stvar ni dobra, potem, če smo možje, smo pa zopet dolžni povedati, da ni dobra, in toraj ji moramo nasprotovati in jo pobijati. — Molčeca politika, pa je v največjo škodo narodu, kakor tudi povsodi. Naš list je popolnoma neodvisen in svoboden list. Zato pa kakor malokateri drugi list lahko pove naravnost, kaj misli in kako.

3. Mi se pa slednjič tudi čutimo dolžne našim naročnikom, da jim sproti vsako najnovjše vprašanje, vsako zadevo, odkrito in naravnost pojasnimo, kako naj jo, presojujejo iz katoliškega stališča.

4. Kdof pa trdi, da naš list kot nabožnik, ne bi smel drugega pisati, kot pobožne stvari, pa zahteva to, kar so sovražniki cerkve in vere vedno zahtevali od katoliške duhovščine in katoliških listov — da spadajo samo — v zakristijo. Taki so sovražniki vere. Takim nasproti je že veliki Leo XIII. zakliral: "Duhovščina, ven iz zakristije! Ven med ljudstvo. Sacerdos constitutus est a Deo pro populo. Duhovnik je postavljen od Boga za ljudstvo, ne za mežnarje in ministrante v zakristiji!

4. "Zakaj podirate, kar oni sezidajo". — Prijatelj, ali se pravi podirati, ako smo povedali voditeljem tega gibanja njih napake, ki bodo to podjetje najbrže tako uničile, kakor se je pri zadnji ligi zgodilo? — Ali ste brali naše članke o Ligi? — Dobro, preberite jih danes in boste videli, kako prav smo imeli. Sedanje Združenje je veliko, veliko važnejše. Tu pa ako ne bode koristilo, lahko veliko celi ideji škodi, ali jo pa lahko za vedno uniči.

Mi smo se jasno izjavili, da stvar odobravamo in smo pripravljeni pomagati in sodelovati za njeno uresničenje. Samo nekatere za drške treba odstraniti, pa smo skupaj. Zakaj smo zoper te osebe, smo pa zopet jasno povedali, ne radi osebnosti, temveč, ker se bojimo, da bodo radi teh oseb merodajne oblasti celo stvar zavrgle. In da je naš strah upravičen, vemo iz uradnega vladnega vira.

Zato: tudi naš list, Ave Maria, je odločno za to, da se začne odločna akcija med ameriškimi Slovenci za združenje vseh Slovenskih pokrajin v eno celoto in potem za njih osvojenje!

"Prokleti far", kriče stotine zaslepljenih slovenskih rev po Ameriki se svojimi sleparji, katerim slede kot voditeljem. — Pred nami leži pismo rojaka Matija Ciraja iz državne ječe države Wyoming. Umoril je svojo ženo in bil obsojen na 22 let težke ječe. In ta nesrečni rojak nam med drugim piše: Ljubi bratje in sestre, veliko se piše dandanes čez duhovnike, da ne držijo z revežem ali delavcem. Toda jaz sem pa sam priča, da to ni resnica. Dragi mi rojaki in rojakinje, jaz bi bil že na onem svetu in umorjen kot morilec svoje žene, ko bi mi ne prišli na pomoč naš slovenski duhovnik Rev. Anton Schifferer. Gospod me niso poznali preje in jih tudi jaz nisem poznal. V najžalostnejših urah mojega življenja so mi stali na strani kot edini prijatelj in so neumorno delovali za me skozi dve leti, dokler mi niso rešili življenje. Veliko žrtev so prinesli za me in me v onem celem času niso zapustili in me tudi še sedaj niso. Do smrti jim tega ne bom pozabil.

Ali ni Frank Mali iz pittsburške ječe enako pisal?

"V nesreči se pozna pravi prijatelj" — pravi pregovor.

Tako bi tudi Slovenci v Ameriki lahko spoznali svojega edinega pravega prijatelja — duhovnika.

"Glas Naroda" lepo piše:

Dobili smo v roke slovenski Abecednik, ki ga je založilo in uredilo uredništvo "Ave Maria" v New Yorku. S tem delom se je odpomoglo potrebi, ki je obstajala že dolgo časa. Naravnost čudimo se da že ni prej prišel kak Slovenec na to misel, in v tem smislu pozdravljamo z največjim veseljem novi slovenski Abecednik.

Delca samega ne moremo presojati, kajti nismo pedagogi in strokovnjaki na vzgojvalnem polju. Ko smo pregledali knjižico, smo izprevideli takoj, da bo delo storilo dosti dobrega, posebno z ozirom na slovenske šole v Ameriki, kjer se uči tukaj rojene otroke, torej Amerikance slovenskega jezika in obenem čustvovanja do stare domovine.

Stvar je velepomembna, kajti znano je, da v drugi ali tretji generaciji popolnoma po-

zabijo na prvoten jezik.

V Združenih državah se edinole Nemci zamogli obdržati svojo narodno zavest, k čemu so jim največ pripomogle nemške šole. Tam so se učili nemški otroci vsega, kar je služilo nemškim namenom. V slovenskih šolah pa je treba učiti otroke to, kar služi slovenskim namenom, to je namenom našega narodnega združenja.

Kot smo že prej rekli, se ne moremo spuščati v kritiko glede posameznosti Abecednika, vendar pa lahko mirno izjavljamo, da je to prvi korak na polju slovenske pedagogike, ki je bil storjen v Ameriki.

Knjiga je opremljena z lepimi slikami ter vredna svoje cene. — Predvsem nas je prijetno dirnilo, ko smo čitali članke o Ljubljani, o slovenskih krajih, o slovenski mladini v Ameriki in o vsem, kar je najdražje in najlepše našemu srcu.

Iz tega smo izprevideli, da je bil namen pisatelja tega Abecednika čist in da je hotel le pospešiti vzgojo slovenskih otrok v Združenih državah v smislu, da mladina v Ameriki ne pozabi materinskega jezika ter spomina na staro domovino, ki trpi sedaj neizmerno gorje.

Slovenskim šolam, zavodom in privatnim ljudem priporočamo, da si čimprej mogoče oskrbe teh Abecednikov v kolikor največjem številu.

Z Abecednikom se je v resnici odpomoglo dejanski potrebi, ki je obstajala že preko dvajset let.

Abecednik se naroča pri uredništvu “Ave Maria”, ki je na 62 St. Marks Place, New York City in stane samo 35 centov.

Uredništvo “Glas Naroda”.

Calumetske “Slovenske Novice” pišejo:

“John Mušič je prejel od newyorške tiskovne družbe “Ave Maria” več molitvenikov, z zlato obrezo in navadno vezanih. Cena jim je različna. Nadalje so mu poslali tudi slovensko-angleški katekizem in slovenski abecednik. Katekizmu je cena 45c., abecedniku pa 40 centov.

Kakor je razvidno iz številnih ocen, so ameriški Slovenci jako iskreno pozdravili novi slovenski knjigi: katekizem in abecednik. Katekizem je jako priročen, ker je spisan v obeh jezikih, vsledčesar ga lahko rabijo vsi ameriški Slovenci, oni iz starega kraja in tujerjenci, ki žal ne znajo svojega maternega jezika.

Abecednik je izredno lepo delo — in odkrito povedano — nadvse potrebno delo. Naša mladež hodi povečini v javne šole, v katerih se ne more naučiti niti čitati niti govorice. Torej je zlasti tem neobhodno potreben. Pa tudi po tistih maloštevilnih krajih, koder se mladina lahko uči tudi slovenščine, bo dobrodošel, zakaj, jako zgledno in nazorno je sestavljen. Nobena slovenska šola, nobena slovenska družina naj bi ne bila niti brez kate-

kizma, niti brez slovenskega abecednika, ki ga je izdala gori imenovana tiskovna družba v New Yorku.

Vsi tisti, ki bi radi kupili molitvenike, ali pa katekizem, ali pa slovenski abecednik, naj se obrnejo na našega rojaka John Mušiča, ki biva na 2025 Calumet Ave., Raymbaultown, Calumet, Mich., pa bodo dobili lahko vse troje omenjene gori.

Manitowoc, Wis. — Tukaj so tri katoliške cerkve. Mesto šteje okrog 17.000 prebivalcev. Veliko je Poljakov, ki imajo tudi svojo cerkev. Slovencev mislim, da ni. Dela se dobro in tudi zaslužek ni slab. Tu je tudi velika tovarna za izdelovanje cerkvene opreme: oltarjev, prižnice in klopi. **Vandrovček.**

Collinwood, Ohio. — Prvič je, da se oglašim v listu Ave Maria, pa takoj prvič moram poročati prežalostno novico, ki je zadel našo naselbino. Naš blagi gospod župnik Rev. Pavel Hribar se je ponesrečil. Dne 15. oktobra sem bil še pri njem, kjer sva se razgovarjala o vsporedu in redu sv. birmе, ki se je imela vršiti 21. oktobra. Izražal mi je svoje veliko veselje nad tem, da bode toliko njegovih ljubljениh maličkov šlo k sveti birmi. Toda Bog je obrnil drugače. 18. oktobra je šel s svojo sestro na svojem avtomobilu v sosedno naselbino Nathigam poučevat otroke za sveto birmo. Na nekem križišču zadel ga je vlak in oba s sestro sta bila pri priči mrtva. — Tako smo v malo letih izgubili že drugega župnika. Smrt Rev. P. Hribarja je velik udarec za našo naselbino. Štiri leta je deloval pokojni gospod med nami. Toda dosegel je veliko. Vsak, kdor je zasledoval njegovo delovanje, se je veselil našega napredka. Ko se je raznesla strašna novica po naselbini, marsikako oko se je porosilo žalosti. N. v m. p.!

John Mesec, zastop.

RDEČE KOPRIVE.

Največji sovražnik delavstva je oni, ki ga cepi, razdružuje in mu ne priporoča združenja in solidarnosti, piše “Prosveta”. — Bravo, tečka “Prosveta!” — Le učite se iz Ave Maria, morda vas bode vendar kdaj pamet srečala. — Največji sovražniki delavstva ste vi, vsi rdečkarji, ki ste versko vprašanje zmešali z gospodarskim, križ s kruhom, in tako razdelili delavstvo. — Zapomnite si: Križ je potreben v srcu in v cerkvi, kruh v želodcu in na mizi. Ko bi imel človek samo srce in nič želodca, bil bi samo križ potreben. Ko bi imel samo želodec in nič srca, bil bi samo kruh potreben. Ker pa ima vsak človek srce in želodec, mu je po tudi za srečno življenje potrebno oboje — križ in kruh.

Blagemu možu v spomin.

Srce nam krvavi, ko pišemo te vrstice in solze nam kapajo na papir pri teh besedah.

In kako bi ne? Tragične smrti je odšel naš mož, mladenič po letih, toda mož po delovanju in mišljenju. **Rev. Pavel Hribar**, župnik cerkve Marije Vnebovzete iz Collinwooda je šel 18. oktobra, v soboto popoldne v Nathingham podučevat otročiče in jih pripraviti za prihodnjo nedeljo — za birmo. Na križišču železniške proge pa ga prehiti vlak, zadene v njegov automobil in bil je č. gospod na mestu mrtev. Enako je bila ubita tudi sestra njegova, ki je bila na automobilu. — Cela naselbina je zaplakala kakor zajokajo sirote otročiči, ko jim je nenadna smrt pobrala ljubega očeta. Da, Rev. Pavel Hribar, je bil oče svojim župljanom. Veliko njegovih pisem imamo shranjenih, katere nam je pisal. Z vseh se jasno zrcali njegova očetovska ljubezen do svojih ljubljenih, dasi tolikanj nesrečnih rojakov tu v Ameriki! Kako je navdušeno delal med njimi! Kako je hitel od hiše do hiše pogostokrat za svojimi župljani, jih bodril, tolažil in navduševal. Kako se je trudil za lepšanje cerkvice, kako z navdušenjem se je lotil slovenske šole, ki mu je bila to, kar punčica v očesu! Postavil je novo poslopje za šolo. Kako ljuba mu je bila mladina. Kako veselega se je čutil med njimi. In kako je pospeševal cerkve-

na društva, cerkvene pobožnosti, cerkveno življenje. Povsodi, povsodi je bil Father Pavel goreč apostel, delaven, požrtvovalen in navdušen duhovnik. — Še nekaj je bilo, kar ga je posebno krasilo in kar posebno lepo kaže njegovo blago očetovsko srce — njegova potrpežljivost s slabostmi svojih župljanov. Grenka je pot življenja slovenskega duhovnika tu v Ameriki. Imamo jih veliko, ki so se dali preslepiti, da je duhovnik največji, da, edini sovražnik Slovencev v Ameriki. Dolgoletno tako slepenje ni ostalo brez

† Rev. Pavel Hribar.

vpliva na celo naše javno mišljenje in življenje. Zato pa zahteva od gorečega duhovnika posebnega navdušenja in posebne ljubezni, da vstraja, da gre navdušeno naprej, da ne zgubi zaupanja v svoje ljudstvo. Da more duhovnik te slabosti svojega ljudstva mirno sprejeti, se zanje ne zmeniti, da, nasprotno tim gorečnejše in z večjo ljubeznijo se zanj žrtvovati — za to treba — očetovskega srca. Le starši morejo potrpeti s slabostmi otroka, ker imajo od otroka ljubezen očeta ali matere. In tako očetovsko ljubezen do svojega naroda je imel ranjki Rev. Pavel Hribar. Tu leži pismo, ko piše Father Pavel: “Naš narod ima svoje slabosti in povzroča svojemu duhovniku marsikako grenko uro. Toda dober je ta narod!” kako lepe besede. Napadali so ga v rdečih listih pogostokrat. Kako mirno je vse pretrpel.

Res, ni čuda, če je cela naselbina zaplakala, ko je izvedela za strašno novico. “Tako dobrega, tako delavnega gospoda, zakaj si nam vzel, o Bog!” so tarnali po pravici. Toda Božja pota so druga kot naša.

Naš list in naša podjetja so veliko hvaležnost dolžna pokojnemu gospodu! Koliko je storil za razširjenje našega lista! Kako je razširjal “Zvezo Kat. Slovencev”! Kako marljivo nam je pomagal pri Malem Ave Maria. Kako ljubeznjivo je šel na roke našim zastopnikom, ko so prišli v njegovo župnijo! — Nismo začeli kake nove stvari, da bi on ne bil med prvimi, ki nam je obljubil ali pa kar dal svojo pomoč. Med prvimi je bil, ki je naročil 400 Abecednikov. Prvi je bil, ki je naročil naš katekizem! Januarja je bil prvi, ki je dal svoje letne cerkvene račune tiskati pri nas itd., itd.

Še marsikaj bi lahko naštevali iz naših zapisnikov, kar je Rev. Pavel Hribar storil za nas in kar smo mu hvaležni iz srca in ga bomo ohranili v hvaležnem spominu in naših molitvah kot našega dobrotnika. V koledarju Ave Marija za leto 1919. mu bomo postavili dostojen spomenik, kakoršnega si zasluži.

Ti pa, blagi in častiti gospod Rev. Pavel Hribar — Počivaj v miru.

Naselbini pa naše sožalje!

Jezus vzame križ na svoje rame.

62 St. Marks Place, New York, N. Y.

Dr. JAKOB SELIŠKAR, predsednik,
Cleveland, Ohio.

G. JOŽEF DUNDA, podpredsednik,
Joliet, Illinois.

Rev. K. ZAKRAJŠEK, O. F. M., tajnik,
New York City.

Dr. MARTIN IVEC, blagajnik,
Joliet, Illinois.

Društva Najsvetejšega Imena.

Počasi, toda krepko gre naprej organizacija, združenje ameriških Slovencev v prepotrebna društva, ki naj zacelejo žgoče rane, katere nam je vsekala slovenska neumna rdečkarija. Tako smo storili v zadnjem času krepke korake naprej. Dobili smo dve novi društvi mož, ki obetati krepko prihodnost: v Chicago pri Sv. Stefanu in v Sheboygan, Wis.

V Chicago, Ill., pri Sv. Stefanu je bil dan 28. oktobra slavnostni dan, kateri ne bode tako hitro pozabljen. Bil je dan svetega misijona. Toda kaj pomagajo misijoni sami? Misijon je kakor če zagori velik kup slame. Ako se ne skrbi, da se ta ogenj ohrani in vzdrži, ako se ne poskrbi dovolj goriva, pogasnilo bo prav kmalu in ostalo bode samo malo pepela — letnica na misijonskem križu. V to so pa potrebna stanovska društva, za sedanje naše razmere, društva mož in žena.

Tega prepričanja so bili chicaški farani Sv. Stefana in zato so poskrbeli za ta društva. V četrtek zjutraj in popoldne so se zapisovale matere in žene v žensko in materino društvo.

V nedeljo popoldne ob treh se je pa zbralo okrog 350 mož in fantov v cerkveni dvorani, kjer so se zapisali v društvo mož Najsvetejšega Imena. Takoj na to ob pol 4., tik pred sklepom je bil pa slovesen sprejem. Lep je bil prizor, ko je, do 350 mož in mladeničev samih krepkih in poštenih Slovencev držalo k prisegi pred križem svoje roke in prisegalo zvestobo svoji novi zastavi Sv. Križa, da hočejo nositi ime Jezusovo ne samo na svojih prsih, temveč tudi v svojih srcih, v svojem mišljenju, v svojem prepričanju in v svojem življenju.

Nato so drug za drugim pristopali pred oltar, kjer je vsak sprejel znak društva.

Častitamo kakor g. župniku Sojarju, tako celi župniji na tem krasnem vspehom. Prepričani smo, da bodo sedaj šli, kakor g. župnik kot duhovni voditelj društva, tako društveniki sami krepko in nevstrašeno naprej po začetni poti. Malo močatosti in srčnosti in šlo bode.

Živel Chicago!

"Rdeč" Chicago, je postal "črn!" — Živio!

Nič več ne smemo biti krivični chicaški naselbini in jo soditi po par kričah, katera je tako nesrečna, da jih mora

trpeti med seboj. Chicaška naselbina ima prav toliko dobrih, zavednih in poštenih katoliških mož, kakor jih ima katera koli druga slovenska naselbina, pa še več! Zato ne bomo več rekli “gnjezdo” temveč naš ponos.

Vi pa, chicaški možje na noge! Tam imate propalnice, ki so vas oblatili pred celo slovensko javnostjo! Tam imate nesrečne poturice, rdeče hlačnike, ki so toliko gorja in bede zanesli med naš narod, da bodo še pozni rodovi preklinjali njih grobove! Zato pa na noge! Vi morate biti zdaj voditelji nazaj na pravo pot. 350 mož — če ste vsi pravega duha, — pravi možje, — nevstrašeni, zavedni, odločni! May — to je sila! To je moč!

Zato na noge!

Vsa druga možka društva po celi Ameriki pa zakličimo pri prihodnji seji novemu bratu — društvu v Chicago, gromoviti “Živio”! Pošljite jim vsi pismeni pozdrav! (Naslov na župnijo.)

Takoj drugi dan za Chicaško slovesnostjo se je pa oglasil naš dični “Sheboygan”. Da, She - was - a - boy - again! in sicer ne samo “boy”, temveč “a very good boy - a man! Da ne She - boy - gan, temveč She - man - gan! — Sneg je naltaval kakor o Božiču! Veter je piskal okrog mogočne stavbe cerkve Sv. Cirila in Metoda in snežinke so plesale okrog zvonika in cerkvice, kakor bi se veselile lepega dne. Preprogo je mati-narava pogrnila okrog cerkve, kakor bi hotela počastiti malo četico odločnih mož in junakov, ki se je v kljub takemu vremenu zbrala v cerkveni dvorani. Da, možat mož vsakemu inponira!

Ob pol 8. uri je bil najprej sv. rožni venec. Potem je imel pa slavnostni govor Rev. K. Zakrajšek, O. F. M. in pojasnil možem pomen in namen možkih društev Najsvetejšega Imena. Nato se je pa izvršil sprejem popolnoma po obredniku, kar se je jako lepo izpeljalo. Naši možje sicer še niso vajeni takim obredom v

cerkvi. Vendar treba je led prebiti in šlo bode. Tudi v Sheboyganu so možje s krepkim glasom govorili svojo prisego svoji novi zastavi — križu in potem sprejeli društveni trak iz rok g. misi-jonarja in društveni znak (gumb) iz rok č. g. župnika Černeta. — Sheboyganski župnik se je pokazal kot duhovni vodja K. S. K. J. kot pravi mož, kaj čuda, da njegov krasni zgled ni ostal brez vpljiva na župljane, ter jih navdušil z pogumom in z mislijo, da je tudi njih dolžnost, da gredo za njim. — Za vstanovitev društva ima tako največ zaslug tudi g. Frank Mikolič, ki je agitiral za društvo in mu pridobil novih članov.

Tudi sheboygansko novo društvo prav iskreno pozdravljamo in mu kliče-mo, krepki urnebesni “Živio!”.

Krepko na delo, možje! Delokrog je velikanski, dela veliko in hvaležnega dela. Samo delavcev je malo. Da, malo, zato so pa ti junaki! Krepko naprej pod krepkim vodstvom krepkega g. župnika Rev. Černeta!

Da, da, kdo bi si mislil še pred dobrim letom — da bo kdaj mogoče med nami, ameriškimi Slovenci društvo, kakor je društvo Najsvetejšega Imena?! — Da bi se kdaj naši možje in fantje zbirali v take-le organizacije — ?! Ne, to smo mislili, da je nemogoče! In vendar! Ravno ko je rdečkasta sleparija slavila svojo popolno zmago med Slovenci — na, pa enkrat ta preobrat! — Da, ko je največja sila, je pomoč božja najbolj mila. — Zato, Slovenci, na noge! Na noge! Zveza Katol. Slovencev je naš biser je zdravilo za rane naše dobe! Zato možje in fantje, v društva Najsvetejšega Imena! Matere in žene v materina društva! Deketa, v Marijino družbo! Otroci pa v Slovenski Amerikanski Otroški Klub in — krasna Zveza Katoliških Slovencev je dosežena! Hura! — Hvala Bogu! — Z Bogom in Marijo za narod!

New York. — Kakor je bilo poročano že v zadnji številki "Ave Maria" v prilogi za newyorško slovensko župnijo, bila je slovesno blagoslovljena nova zastava društva mož Najsvetejšega Imena drugo nedeljo meseca oktobra. K tej slovesnosti je prihitelo tudi bratsko društvo iz Brooklyna, kar je naredilo jako lep utis. To je prva slovenska zastava te velike organizacije. In zato častitamo kakor g. župniku Very Rev. Benignu Snoj, O. F. M., tako tudi društvu. — V resnici velepomembni dan! Tako se je tudi med Slovenci pokazalo novo znamenje, znamenje Gošpoda Jezusa, zastava Najsvetejšega Imena.

Do sedaj so se razvijale vedno več in več same rdeče zastave, znamenje revolucije. Ne! ne revolucije! — Znamenje upora proti Bogu, znamenje prostosti življenskih strasti in človeške bede. — Kako smo vsi zavedni katol. Slovenci že obupovali. — Toda, kakor cesarju Konstantinu v vojski z Maksencijem v boju poganstva proti krščanstvu, tako se je to znamenje zasvetilo med nami

In Hoc † Signo

Vinces.

V Tem † znamenju
boš zmagal.

Konstantin je šel s zaupanjem na svetost svoje stvari, s zaupanjem na svojo božjo pomoč v boj in zmagal je. Enako je to znamenje tudi za nas, ameriške Slovence samo znamenje gotove zmage.

Da, pojdimo tudi mi ameriški Slovenci v boj pod tem znamenjem in spremenili bomo razmere! — Zato, pozdravljena zastava newyorškega društva ! Po-

zdravljena zastava našega Gospoda in Kralja! Pozdravljena! —

Mi pa, vsi zavedni katoliški Slovenci, moške in fantje — za njo! Za njo!

Društvo Najsv. Imena v New Yorku je priredilo dne 4. novembra v cerkveni dvorani sv. Cirila in Metoda igro "Repoštev", ki se je prav izvrstno obnesla. Dvorana je bila natlačena do zadnjega kotička. Vsa čast in priznanje vrlim možem in fantom igralcem, ki so vsi svoje vloge tako izborno rešili, da si je igra precej težka in dolga. Repoštev, duha v krkonoških gorah je izborno igral g. J. Merčun. Sodnika Zamudo — na našem odru neprekosljivi g. Ivan Maček; tri revne rokodelčice so predstavljali že stari znanci in strokovnjaki gledališke umetnosti gg. Josip Dolar, Val. Pavlič in Frank Potočnik. G. Karl Pirc je dobro rešil vlogo trdosrčnega krčmarja "pri Volku", dočim je g. Jernej Habjan, spretno igral vlogo njegovega natakara. Uloga občinskega sluga bi ne mogla biti v bolj-ših rokah, kakor je bila v g. Agricija Jerman. Sodnijskega pisarja je kakor pravi navihani škric markiral g. Potočnik. Kmeta: g. J. Potočnik. Šolnovo ženo z črno brado pa g. Markič.

Naša dična "Domovina" je otvorila prireditve v krasnih zvokih pesmi "Glejte kako solnce . . ." in "Kdor ima srce . . ."

Klub "Slovenka" je udarjal na tamburice par dovršenih narodnih komadov, kakor na "srebrne strune" in žel za to burno ploskanje.

Čistega dobička te prireditve je bilo nad \$90.00, v korist cerkvene blagajne.

Slovenski dom v New Yorku.

Pod tem naslovom je prinesel newyorški dnevnik, "Glas Naroda", 22. oktobra članek, ki je globoko žalil čut in pričanje veliko svojih čitateljev in naročnikov. — V tem članku se napoveduje boj vsakemu katoliškemu pokretu med nami, ameriškimi Slovenci.

V tem članku se nesramno zvrta krivda, da je "neštevilno organizacij . . . v družabnem oziru zaostajala ter ni napredovala tako, kakor bi želel rodoljuben človek" le za to, ker so "vsa družabna središča po slovenskih kolonijah ostala pod neposrednim uplivom krajevnega duhovnika, namreč **duhovnika, ki je plačan od naselbine**" (hoče reči: ki bi moral biti hlapec svoje naselbine).

"Župnišča so hotela monopolizirati vse javno in družabno življenje slovenskih kolonij."

"Odbor od strani male manjšine ni zalegel, kajti bilo je preveč večine, ki je stala na strani župnišča in proti vsakemu svobodnemu gibanju".

"Stranka župnišča je tiranizirala celo naselbino in jo tiranizira še danes".

"Da bi ne bilo te strakne, bi bilo danes po različnih naselbinah na stotine slovenskih domov, kjer bi se vzgajali naši nezavedni, politično neizobraženi in neizurjeni ljudje in kjer bi se učili spoštovati vse ideale, na katerih temelji ustroj Združenih držav in svoboda vseh prostih narodov sveta".

Kako perfidne in nesramne so že te trditve! Kako bijejo resnici in dejstvom popolnoma v obraz!

Najprej povejte, katera so ta "družabna središča po slovenskih kolonijah, ki so ostala pod neposrednim uplivom krajevnega duhovnika? — Morda mislite slo-

venske cerkve in šole? — Kaj bi še te radi dali pod komando kakih brezvestnih saloonerjev? Povejte, povejte katera druga družabna središča mislite? Kje jih pa kaj imamo?

Dalje, povejte katero župnišče je hotelo "monopolizirati" vse javno in družabno življenje slovenskih kolonij? Katero? In kako je hotelo monopolizirati? — Poglejte nazaj nekaj letnikov svojega lista! Kaj ste pa pisali takrat? Ali niste očitali slovenskim duhovnikom, ali "župniščem", ako tako hočete, da nič ne delajo za narod? da so protinarodni? da se za ljudstvo ne zmenijo? da si pasejo samo svoje trebuhe? — Povejte, ali vsi enaki bratci, tolikrat ne pišejo, da slovenska duhovščina v Ameriki ničesar ne dela? Poglejte v majevo našo številko, kaj nam je tam pisal vaš bratec iz Clevelanda?

Pravite, da odpor "male manjšine" ni zalegel! — Da vas sram ni kaj takega trditi danes, ko ste nešteto krat že trdili, da je nasprotno res! Poglejte po naselbinah, pogledajte narodne in rdeče jednote! seštejte slabo časopisje in ga primenjajte s katoliškim, pogledajte po slovenskih cerkvah, pogledajte pa po saloonih in kje boste našli danes in zadnjih 8 let slovensko "malo manjšino"? — Ali se niso čikaški sleparji že nešteto krat hvalili, kako močni so že, da je že velika večina slovenskega ljudstva v Ameriki "rdeča"? — In vi pridete sedaj s trditvijo, da "mala manjšina" brezvercev in verskih sovražnikov ni mogla ničesar doseči?"

Dalje, trdi, da je "stranka župnišča terorizirala celo naselbino in jo terorizira še danes".

Rojaki, zavedni možje, povejte, ali je to res? Ali ni nasprotno res, da so se slovenski duhovniki le preveč umikali iz

javnosti in so preveč skušali pustiti vse narodno delo drugim. Zidanje naših revnih cerkvic in še revnejših župnišč, plačevanje velikih dolgov, je veliko slovenskih duhovnikov tako uničilo, da je bil vesel, če je mogel te uboge centke skupaj zberačiti in pristradati, in da mu je to vzelo vse veselje in ves pogum iti še dalje. Da, da! To, ravno to je uzrok, da je prišlo med nami tako daleč, da ste smeli nekaznjevano slepariti ljudstvo s kakimi Vodiškimi Johancami in krasti denar iz žepa, da so se izdajali Kolomanovi žegni, da so se ustanovljale kake New Jersey Supply Co., ki so za tisočake ogoljufale nezavedni narod. O, bomo pri priliki priobčili še par affidavitov, da bomo razkrinkali "Johaničarje", da se bode dokazalo, kdo je hotel monopolizirati slovensko ljudstvo v Ameriki in tudi "zakaj"!

Naravnost gorostasna je pa trditev, "koliko slovenskih domov bi bilo že nastalo, ko bi ne bilo te stranke!" Da, da to vam vrtjemo, marsikaterega rojaka bi bili že ociganili za marsikak dolarček, ko bi duhovniki ne bili svarili. Toda povejte, koliko domov je "ta stranka" preprečila? Kje? Kdaj? Povejte? — Morda v New Yorku? Ali se je newyorška duhovščina vmešavala v vaše delovanje za vaš dom? Ali niso bila na shodih zastopana tudi društva "te stranke?" — In zakaj nimamo še v New Yorku narodnega doma? oziroma, katoliško zavedni Slovenci ga že imajo, na 62 St. Marks Place, zakaj ga toraj še napredno zavedni Slovenci nimajo? — Ali smo mi krivi, če sami napredni Slovenci nočejo žrtvovati? — Nič, kar zložite potrebno svoto, pa ga danes lahko postavite, pa magari tudi prav tik City Hall. Mi se bomo še veselili vašega napredka in vam častitali. In prav lahko boste od tam vzgajali "svoje nezavedne, politično neizobražene in neizurjene ljudi", kajti katoliško zavedni rojaki, odločno odklanjamo ta pridevnik, ker jih ne zaslužimo. Mi smo zavedni in politično ne sicer izobraženi, vendar dovolj podučeni in mi imamo že svoja mesta, kjer nas uče spoštovati

vse ideale, na katerih temelji ustroj Združenih držav", — namreč naše cerkvice, naše šole, naše cerkvene dvorane. Vam so pa seveda zoprna vsa ta poslopja. Dobro, si pa postavite nove dome in sicer sami — kakor si je katoliško ljudstvo samo, brez rdečkarjev, postavilo svoje.

Sicer pa imamo par slovenskih domov po Ameriki. Imamo na primer enega v Evelethu, za katerega je žrtvovala skoraj cela naselbina, še duhovnik je baje zanj prispeval. Devet tisoč denarja je šlo. In narodni dom je sezidan — niti kleti niso skončali. Sedaj pa podrtija stoji. Evelethski rojaki, ali je "župniški monopol" preprečil tam vaš dom? — V La Salle imajo tak dom. Lep je, krasan je! Bil bi v ponos naselbini, ko bi bil slovenski. Pa baje ima pivovarna blizo \$30.000 intabulacije na njem. In tako dalje.

Pravite, veliko domov se je sezidalo po Ameriki. Dobro.

In kakšno korist ima slovenski narod od njih? Koliko so ti domovi storili za narodno izobrazbo, za spoštovanje vseh idealov naše države? Da, lahko bi veliko storili! pa niso. To vemo vsi! To ve cela slovenska Amerika.

Tudi naš list je svaril pred zidavo takih le narodnih domov. Zakaj? Ko smo proti domom? Ne! Ker smo samo proti takim narodnim domom, kjer bi se narod navajal k pijančevanju, k posirovelosti, kjer bi se učil zaničevati temeljne ideale, na katerih temelji ustroj Združenih držav in srečno naše družinsko življenje in življenje posameznikov, kakor se to godi, ko se dela proti verski svobodi, ko se ščuya stan proti stanu, ko se uči zasramovati in preklinjevati bližnjega samo radi njegovega prepričanja, samo radi tega, ker hoče živeti in delovati po tem prepričanju, drugače, kakor kak pijanski rdečkar.

Člančar k sklepu vprašuje:

"Zakaj bi ne imeli Slovenskega Doma v New Yorku?"

In mi odgovarjamo ponosno:

Katoliško zavedni rojaki imamo že enega na 62 St. Marks Place v New Yorku in sicer prav čednega, da smo ponosni nanj. Drugega imamo začasno na Harrison Pl. in Morgan Ave., ki je sicer reven, vendar tudi dosti čeden in za silo popolnoma dober za nas.

Kdor pa hoče imeti še tretjega — saj smo v "frej kontri", kar postavi si ga naj, pa bode imel.

Nikdar in nikoli pa naj taki, ki ni s tema dvema slovenskima domoma zadovoljen, da bi kdo samo na ljubo njegovim kaprici žrtvoval velikanske svoje še za njegov poseben dom.

Sicer pa, prosimo: takih le člankov nikar več ne spuščajte med svet, in ne dražite slovenske potrpežljivosti, ker ima tudi svoje meje.

Sklepamo: Dragi rojaki, taki le članki bodo najprej povzročili, da bode "kmalu napočil čas, ko bodo Slovenci v Ameriki izprevideli, da so jih varali lažnivi preroki in da je njih nadaljnji obstoj odvisen edinole od njihovega združenega dela, ki pa mora biti utemeljeno na prosveti in splošni izobraženosti" — ne pa na pijančevanju, na zaduhlem smrdljivem dimu salonov, ne v sirovosti in podivjanosti, ne v divjem preklinjevanju "farjev".

Poduk slovenščine v naših šolah.

(Dalje.)

2.

Veliko krivico store slovenski stariši na svojih otrocih, ako jih ne uče tudi svojega jezika.

Imam v župniji mladega človeka, ki je drugače dober mladenič. Pred kratkem se mu je ponudila dobra služba vladnega tolmača. Imel bi prav lahko delo, dobro plačo in pa lepo prihodnjost. Zaltevalo se je pa od njega, da mora znati dobro svoj materni jezik. Nikdar ne bom pozabil, kake debele solze so mu tekle po licu, ko je razočaran prišel domov iz dotičnega urada. Le s težavo je rekel, se premaguje, da ne prekolne svojih nemarnih starišev, ki se niso toliko potrudili, da bi ga naučili svojega jezika.

Eddy je zaposlen v tovarni za vrvi. Delo ima precej težko, dasi tudi zaslužek ni majhen. Ker je Amerikanec, ga ima "bos" raje in bi mu rad naprej pomagal.

"Imam veliko tvojega naroda tu v tovarni", reče mu nekega dne, "ti bi mi lahko pomagal in bi jih lahko vodil, ker se ž njimi lahko pogovoriš. Mislil sem, da bi bil ti forman! Saj znaš jezik svojih starišev?"

"S sramoto moram priznati, da znam

jako malo in še to jako slabo", odgovori žalosten mladenič.

"Škoda", pravi "bos" in Eddy mora ostati delavec.

To sta samo, dva slučaja! Koliko bi jih lahko navedli, ako bi vprašali slovenske Amerikančke?

Vendar to je še najmanjša krivica.

"Kolikor jezikov znaš, toliko tudi ve-
ljaš", pravi naš Slomšek.

Kolikor več človek zna, toliko boljše za njega, toliko širše je njegovo obzorje, toliko lažje si bode v življenju pomagal.

Poznanje jezika starišev, pa pomaga otroku tudi k poznanju starišev samih in k njihovemu spoštovanju. Tak otrok se tako poangleži, da se navzame tudi duha, in tako pogosto, prav pogosto sovraži tudi vse "foreigner"-je med katere spadajo seveda tudi njegovi stariši. Ako ga pridejo obiskat prijatelji, pa ne znajo stariši angleščine, ali samo slabo "tolčejo" sramujejo se tega otroci in potem tudi do svojih starišev nimajo spoštovanja. Takih slučajev srečujejo zlasti slovenski duhovniki na stotine.

Zato še ni nikdar nobena mati obžalovala, ako se je potrudila otroke naučiti svojega jezika, še vsaka pa je obžalovala, katera ga ni.

(Dalje prih.)

NAROČNIKOM KNJIG ZVEZE KATOLIŠKIH SLOVENCEV

Radi nepričakovanih težkoč v tiskarni zakasnile so se nam knjige za nekoliko tednov. Vendar, ker vemo, da bi naročniki radi imeli prej ko prej zlasti koledar, zato smo ta teden začeli razpošiljati knjigi, kateri sti do sedaj dotiskani: KOLEDAR AVE MARIA in KATEKIZEM. Knjigi "Iz življenja za življenje" in "Iz srca do srca", bosti pa dotiskani nekako prve tedne v decembru in jih bodo naročniki dobili gotovo do božiča. Tiskarski stroj, takozvani press machine imamo še stari in gre delo precej počasi, in ker nimamo dovolj denarja, da bi si tudi ta stroj nov napravili, zato lepo prosimo naročnike, da blagovole oprostiti. Drugo leto bode šlo vse že boljše. Upamo tudi, da nam bode mogoče do tedaj imeti tudi moderni press stroj, ki v eni uri natiska to, kolikor sedaj naš stroj celi dan.

Vse gg. poverjenike pa lepo prosimo, da takoj sedaj, ko razdajajo knjige Zveze, da še takoj sedaj nabirajo nove naročnike za prihodnje leto. Tako si prihranijo dvakratno delo.

Književni dar naročnikom in udom Zveze za prihodnje leto je:

1. K o l e d a r A v e M a r i a z a l e t o 1919.

2. S l o v e n s k i o d e r. To bode knjižica iger za slovenske amerikske odre. Zelo čutimo potrebo slovenskih iger, ki bi bile primerne za naše slovenske odre in za naše amerikske razmere. Tej potrebi bomo odpomogli s to knjižico. Skušali bomo prinesiti vsako leto tri velike igre, eno za predpust, eno za velikonoči in eno za jesensko dobo in otroške za sklep šolskega leta.

3. "I z ž i v l j e n j a z a ž i v l j e n j e" I I. z v e z e k. To bode knjiga povesti, kakoršna bode letošnja. Povesti bodo ilustrirane.

4. B r o š u r i c a, kakoršna bode letos "I z s r c a d o s r c a".

Naročnina bode kakor je bila letošnje leto: kdor se naroči pri poverjeniku, stanejo \$1.00, kdor se sam direktno pri nas naroči, plača poštnine 10c., toraj \$1.10. Želimo pa zelo, da bi se vsakdo naročil pri poverjeniku, ker nam s tem zelo olajša delo.

Častite slovenske gg. duhovnike prosimo, da bi blagovolili kolikor le mogoče, sami prevzeti poverjeništvu in si potem dobiti osebe ki bodo delovale kot njih pomagaci s tem, da bodo po hišah nabirali naročnike in potem razdajali knjige.

Pri razdajanju knjig pa si ne moremo drugače, kakor da zopet malo poberačimo. Kakor smo omenili, potrebujemo zelo nov press stroj, to je stroj, ki tiska. Lani smo z vašo pomočjo kupili nov stroj, takozvani Linotype, stroj, ki stavi posamezne vrstice. Ako se nam posreči dobiti še ta stroj, potem bode list Ave Maria še bolj redno izhajal in knjige bodo še hitreje dotiskane. Zato lepo prosimo, da bi poverjeniki vsakega naročnika, ko mu oddajo knjige, v našem imenu lepo prosili, da bi naj daroval kak kvodriček v podporo za nov press stroj. Za vsak darček smo zelo hvaležni in se vsakemu posamezniku že naprej prav iskreno zahvaljujemo.

Vse naše prijatelje in poverjenike, kakor vse zavedne katoliške može in žene pa lepo prosimo, da gremo vsi skupaj na delo za katoliški tisk med nami ameriksami Slovenci. Z vsemi silami pojdemo na delo, da bode prihodnje leto Zveza štela ne samo 1500 naročnikov, temveč najmanj 3000. To je lahko mogoče, treba samo malo navdušenja in malo agitacije.

Vsi dobri na dobro delo za dobro stvar in za blagor našega ljudstva!

ZVEZA KAT. SLOVENCEV.